

Geachte meneer/mevrouw,

De Coalitie tegen seksuele Kinderuitbuiting is een krachtenbundeling van Het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel, Fier en Defence for Children – ECPAT. De Coalitie tegen seksuele kinderuitbuiting richt zich op het terugdringen van seksuele uitbuiting van kinderen en licht verstandelijke beperkte slachtoffers tot en met 23 jaar in Nederland.

Aangezien het wetsvoorstel van deze internetconsultatie een leeftijdsgrens van 21 jaar heeft de Coalitie besloten om te reageren op het voorliggende wetsvoorstel. De Coalitie beperkt zich derhalve tot de vraag hoe het wetsvoorstel uitwerkt op de bescherming van adolescente jongens en meisjes tegen seksuele uitbuiting en geeft derhalve geen oordeel over het gehele wetsvoorstel.

De Coalitie onderstreept het belang van de leeftijdsverhoging naar 21 jaar, zoals voorgesteld in het wetsvoorstel. Een verhoging die beter recht doet aan de kennis omtrent de ontwikkeling van het brein van adolescenten en dan met name in hoeverre adolescenten leeftijdsadequaat de consequenties van hun eigen keuzes kunnen overzien. De leeftijdsverhoging draagt daarom bij aan het beschermen van jongeren tegen zichzelf en op deze wijze wordt derhalve ook recht gedaan het beschermen van hun seksuele integriteit. Daarnaast doet de verhoging recht aan de cijfers inzake de kwetsbaarheid van de groep adolescenten voor mensenhandel zoals gepubliceerd in de recente dadermonitor van de Rapporteur. Hieruit blijkt dat jongeren tussen de 12 en 23 jaar de meest kwetsbare groep is voor mensenhandel. De enige kanttekening die de Coalitie zet bij de leeftijdsverhoging is dat niet duidelijk wordt uit de Memorie van Toelichting waarom de leeftijdsgrens op 21 is gezet en bijvoorbeeld niet op 23 jaar. Dit laatste zou volgens de Coalitie beter aansluiten bij eerdere overwegingen.

Een andere zorg inzake het wetsvoorstel waar de Coalitie bij stil wil staan is de juridische bescherming van adolescenten. Deze kent op basis van dit wetsvoorstel zeer kwetsbare lacunes, die wat ons betreft gedicht moeten worden. Een van de ongewenste neveneffecten die de Coalitie voorziet op basis van dit voorstel, is dat adolescenten tot 21 jaar namelijk kwetsbaarder worden voor seksuele uitbuiting in plaats van weerbaarder. Dat kan nooit de bedoeling zijn van de wetgever. Om dat te voorkomen stelt de Coalitie voor om op een aantal punten het wetsvoorstel aan te passen.

Ten eerste dienen adolescenten tot 21 jaar uitgesloten te worden van een strafoplegging, te weten een bestuurlijke boete wanneer zij seks tegen betaling aanbieden zonder prostitutievergunning. Oftewel, deze groep dient te worden gedecriminaliseerd, zodat zij geen enkele barrière ervaren om zich te wenden tot de politie of een andere instantie als er sprake is van misstanden en/of seksuele uitbuiting. Als het wetsvoorstel niet aangepast wordt, wordt deze toch al kwetsbare groep namelijk extra chantabel en komen zij in een grotere afhankelijkheidspositie terecht ten opzichte van mensenhandelaren, pooiers en klanten dan nu het geval is.

Om deze afhankelijkheidspositie verder te reduceren dient het wetsvoorstel aangepast te worden als het aankomt op het afschrikken van de klant van 18 tot 21-jarigen. Onder dit wetsvoorstel heeft het voor een klant geen consequenties of hij/zij seks heeft met een 18-jarige of een 35-jarige sekswerker zonder vergunning. Om recht te doen aan de kwetsbaarheid van de adolescente jongeren conform de MvT en het voorliggende wetsvoorstel, dient art. 248b sr te worden uitgebreid met een extra lid waarin een strafbepaling wordt opgenomen voor klanten die tegen betaling seks hebben met 18 tot 21-jarigen. Het voorstel van de Coalitie is om de strafdreiging het midden te geven tussen de

maximale celstraf voor het hebben van seks tegen betaling met minderjarigen – huidige art. 248b sr – en het hebben van seks met een sekswerker zonder vergunning – zoals bepaald in het huidige wetsvoorstel.

In lijn met voorgaande overwegingen en voorgestelde aanpassingen behoeft volgens de Coalitie ook art. 273f sr aanpassing. Het volgt uit internationale wetgeving en het mensenhandel-artikel dat bij minderjarigen wordt verondersteld dat zij per definitie in een afhankelijkheidspositie verkeren als het aankomt op uitbuiting, inhoudende dat het dwangmiddel niet bewezen hoeft te worden. Deze leeftijd zou conform eerdere overwegingen en in lijn met de memorie van toelichting en aansluitend bij het wetsvoorstel, verhoogd moeten worden naar 21 jaar.

Een zelfde redenering gaat op voor het nieuwe artikel inzake het 'pooierverbod'. Dit artikel bevat geen strafverzwarende elementen. De Coalitie is van mening dat dit een omissie betreft. Twee strafverzwarende elementen zouden moeten worden toegevoegd. De eerste strafverzwarringsgrond betreft minderjarigheid en de tweede ziet op een strafverzwaring als het gaat om 18 tot 21-jarigen.

Wanneer deze wijzigingen door worden gevoerd, doet het wetsvoorstel meer recht aan de bescherming van adolescenten tegen mensenhandel. Aanpassingen die in lijn zijn met het huidige wetsvoorstel en de onderliggende onderbouwing die wordt gegeven in de Memorie van Toelichting.

Tot slot heeft de Coalitie ook een punt van zorg als het aankomt op sekswerkers die online liveseksshows aanbieden en uitvoeren. Het wetsvoorstel lijkt in de uitwerking onvoldoende aandacht te besteden aan het reguleren van online live seksshows met het doel misstanden/seksuele uitbuiting tegen te gaan en te voorkomen. Hoewel het genoemd wordt, is er weinig tot geen aandacht voor wat dit betekent voor bijvoorbeeld het begrip seksbedrijf. Oftewel, of en in hoeverre zijn de aanbieders van de websites die adverteren, de shows hosten en daaraan geld verdienen een seksbedrijf? Moeten de sekswerkers die dergelijke liveshows aanbieden, bijvoorbeeld vergund zijn? Hoe kunnen klanten nagaan of een sekswerker – die online een liveshow aanbiedt – een vergunning heeft? Kunnen aanbieders van dergelijke sekswebsites vallen onder het pooierverbod?

Kortom, de Coalitie heeft op dit punt vragen/zorgen als het gaat om de regulering van online seksuele dienstverlening met het doel misstanden en de seksuele uitbuiting tegen te gaan dan wel te voorkomen. De zorgen van de Coalitie zijn op dit punt groot, omdat het adagium wat zou moeten verklaren waarom mensenhandel zo groot en financieel aantrekkelijk is, aan verandering onderhevig is. Het betreft het adagium: 'Drugs kun je maar een keer verkopen en een mens talloze keren'. Dit adagium gaat namelijk uit van het keer op keer verkopen van een meisje, maar internet heeft het mogelijk gemaakt om een meisje in een keer middels een livestream te verkopen aan tientallen, honderden of zelfs duizenden klanten. En hoewel de kwetsbaarheid voor mensenhandel groot is en dit ook onder de regulering van dit wetsvoorstel zou (moeten) vallen, heeft de Coalitie grote zorgen of het voorliggende wetsvoorstel hier voldoende een antwoord op heeft.

De Coalitie is gaarne bereid om deze brief nader toe te lichten.

Namens de Coalitie,

Jose Degen-Huzen (Coalitie), Iara de Witte (DfC-ECPAT) en Frank Noteboom (CKM-Fier)

